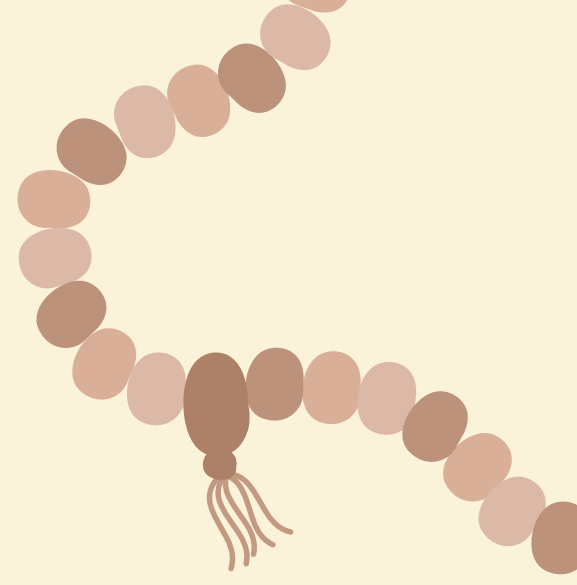
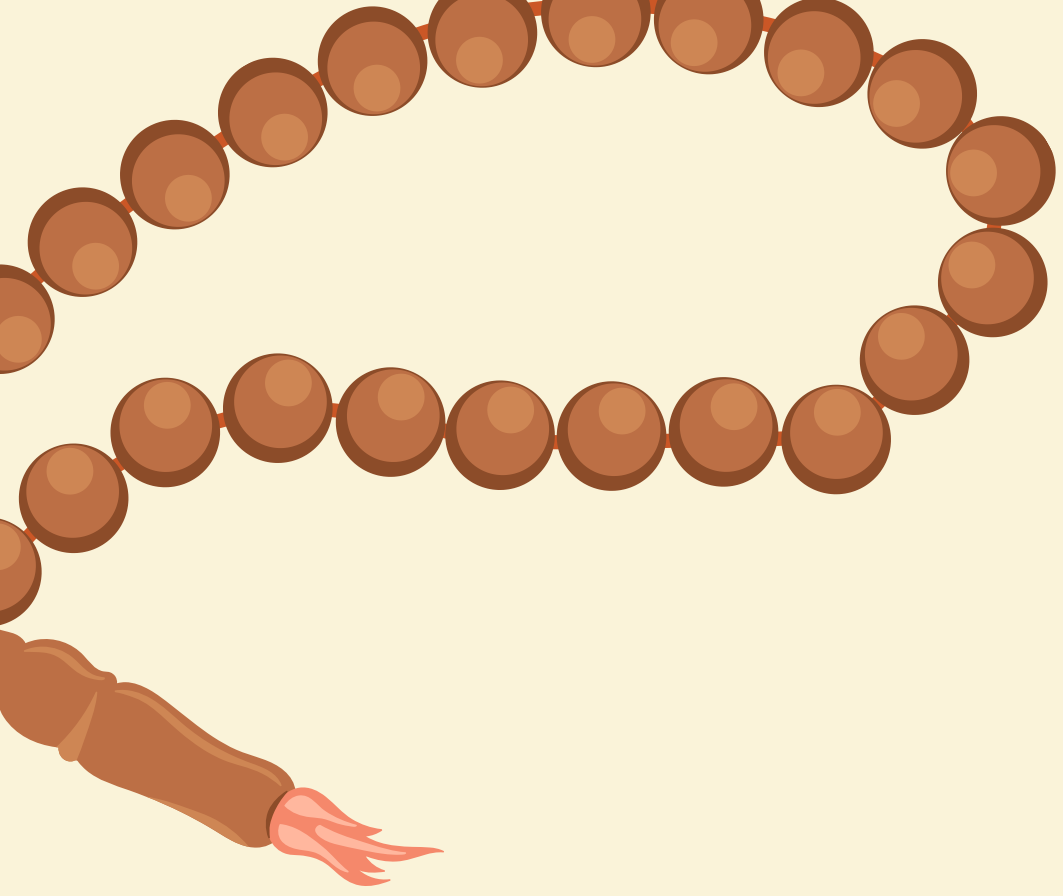

Zekât ve Sadaka

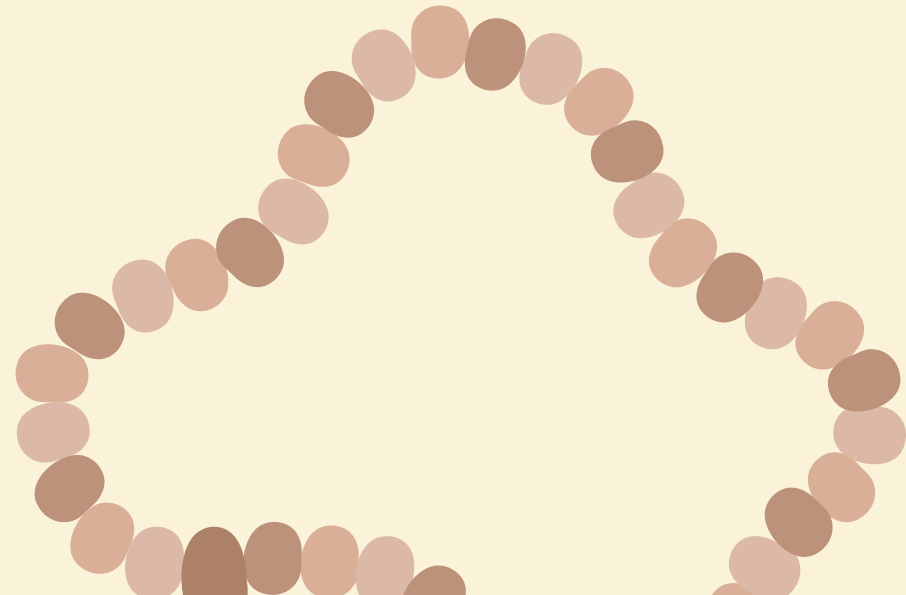
8.Sınıf Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi - 2. Ünite

Hazırlayanlar

Hatice AYDIN
Egemen DOĞAN

İslam'da Paylaşma ve Yardımlaşma

İnsan doğası gereği paylaşma ve yardımlaşma ihtiyacı taşır. Maddi ve manevi ihtiyaçlar, insanları birbirine bağlayan güçlü bağlar oluşturur. İslam dini, bu doğal eğilimi destekleyerek imkânlar ölçüsünde yardımlaşmayı teşvik eder. Zekât, sadaka, kurban, infak, fitre ve fidye gibi ibadetler bu yardımlaşmanın somut örnekleridir.

Zekâtın Tanımı ve Önemi

Zekât kelimesi sözlükte "artma, bereket ve temizlenme" anlamlarına gelir. Dini terim olarak ise nisap miktarına ulaşan maldan, belirli kişilere verilmesi farz olan miktarı ifade eder. Zekât, İslam'ın beş temel şartından biridir ve Müslümanların mallarını arındırarak bereketlendiren önemli bir ibadettir. Kur'an-ı Kerim'de namaz ile birlikte pek çok ayette zikredilmiştir.

Şartlar

Tam Mülkiyet

Zekât verebilmek için malın tam sahibi olmak gerekir. Yani mal, kişinin kendi mülkiyetinde olmalı ve üzerinde başkasının hakkı bulunmamalıdır. Borçlu olunan veya rehin bırakılan mallar zekâta tabi değildir. Kişi, malı üzerinde tam tasarruf yetkisine sahip olmalıdır.

İhtiyaç Fazlası

Zekât, yalnızca temel ihtiyaçların (havaic-i asliye) üzerindeki maldan verilir. Temel ihtiyaçlar şunlardır: oturulan ev, giyilen elbiseler, ev eşyaları, binek aracı, meslek aletleri ve bir yıllık nafaka. Bu ihtiyaçlar zekât hesabına dahil edilmez.

الْمُهَدَى

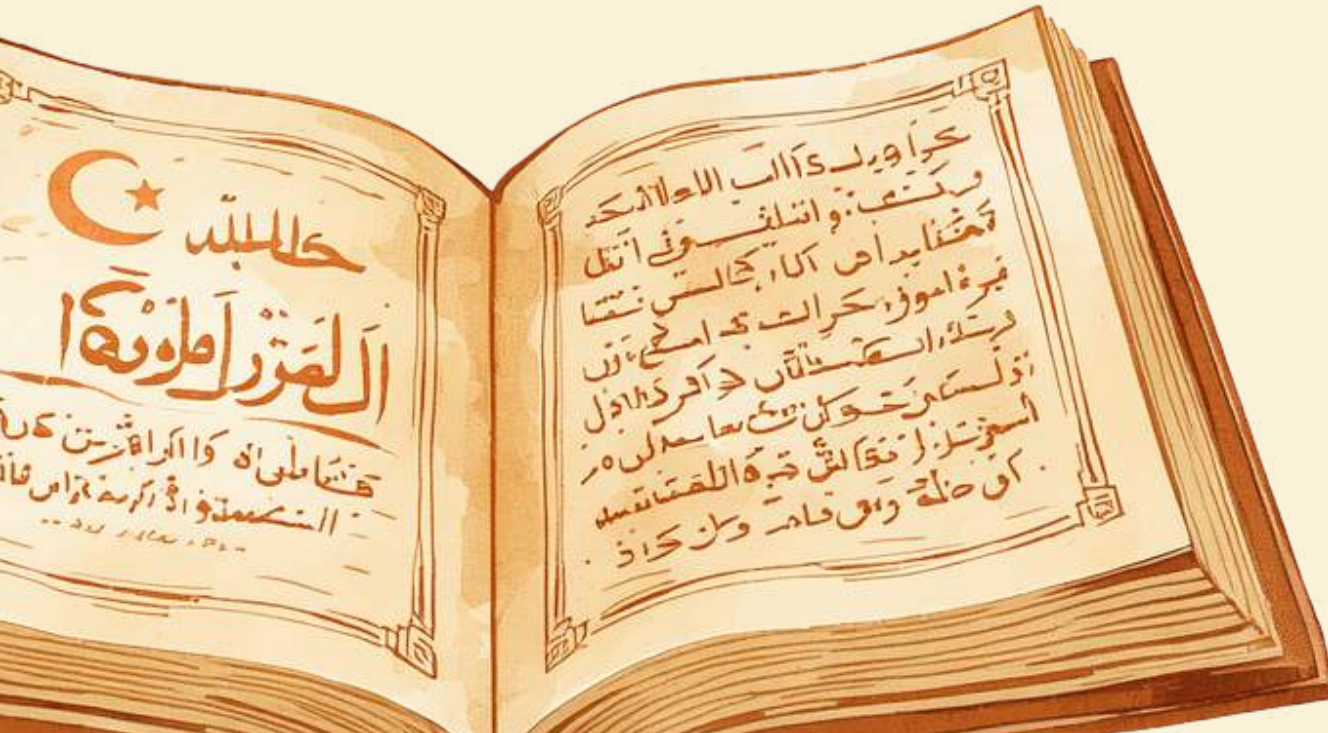
Şartlar

Nisap Miktarı

Zekât vermekle yükümlü kişide bulunması gereken şartlar şunlardır: Müslüman olmak, akıl sağlığı yerinde olmak, ergenlik çağına ulaşmış olmak, hür olmak ve nisap miktarı mala sahip olmak. Bu şartları taşımayan kişilere zekât farz değildir.

Yıllanma Şartı

Yıllanma (Havl-i Havelan): Nisap miktarına ulaşan malın üzerinden bir kameri yılın geçmesi gerekir. Bu süre dolmadan zekât farz olmaz. Ancak ticaret malları ve tarım ürünlerinde farklı hükümler uygulanabilir.

Zekât Türleri ve Oranları

Altın ve Gümüş:

- Altın: 80,18 gram (nisap)
- Gümüş: 561 gram (nisap)
- Oran: %2,5 (1/40)

Nakit Para:

- Altın nisabına eşdeğer miktar
- Oran: %2,5

Ticaret Malları:

- Değeri nisaba ulaşan mallar
- Oran: %2,5

Hayvanlar:

- Deve: 5 deve (nisap) - değişken oran
- Sığır: 30 sığır (nisap) - 1/30
- Koyun: 40 koyun (nisap) - 1/40

Tarım Ürünleri:

- Sulanan: %5 (1/20)
- Yağmur suyu: %10 (1/10)

Madenler ve Defineler:

- Oran: %20 (1/5)

Gayrimenkul (Kira Geliri):

- Oran: %2,5

Zekât Kimlere Verilir?

Tevbe Suresi 60'a göre zekât verilecek sekiz kategori:

- 1.Fakirler - Temel ihtiyaçlarını karşılayamayanlar
- 2.Miskinler (Düşkünler) - Hiçbir şeyi olmayanlar
- 3.Zekât Memurları - Zekât toplama görevlileri
- 4.Müellefe-i Kulûb - Kalbi İslam'a ısındırılacaklar
- 5.Köleler - Özgürlüklerini satın almak isteyenler
- 6.Borçlular - Borcunu ödeyemeyenler
- 7.Fi Sebilillah - Allah yolunda hizmet edenler
- 8.İbnü's-Sebil - Yolda kalmış yolcular

Zekât Kimlere Verilmez?

Zekât verilemeyecek kişi ve yerler şunlardır:

- Mali sorumluluğunuz altındaki aile bireyleri (eş, çocuklar, anne-baba, büyükanne ve büyükbaba)
- Gayrimüslimler (İslam dinine mensup olmayanlar)
- Zengin kişiler (nisap miktarı mala sahip olanlar)
- Kamu altyapı hizmetleri (cami, yol, köprü, çeşme yapımı gibi)

Zekât Verilirken Dikkat Edilmesi Gerekenler

Gizlilik İlkesi: Zekât verirken gizli vermeyi tercih etmek esastır. Açıkça vermek, alan kişinin onurunu zedeleyebilir. Kur'an-ı Kerim'de "Sadakaları gizlice vermeniz, sizin için daha hayırlıdır" (Bakara, 271) buyrulmaktadır. Alıcının duygularını incitmekten kaçınmak, zekâtın manevi değerini artırır.

Kalite İlkesi: Zekât olarak verilen malların iyi ve kaliteli olması gerekir. Kendi kullanmayacağımız, bozuk veya değersiz şeyleri zekât olarak vermek uygun değildir. Allah Teâlâ "Sevdiğiniz şeylerden infak etmedikçe iyiliğe erişemezsiniz" (Âl-i İmrân, 92) buyurarak en güzel mallardan vermeyi teşvik etmiştir.

Sadaka, Allah rızası için yapılan gönüllü yardımlardır. Zekâttan daha geniş kapsamlıdır ve Sünnet (tavsiye edilen) bir ibadettir.

Sadaka örnekleri:

- Gülümsemek
- Teselli etmek
- Yaşlılara saygı göstermek
- Hayvanlara su vermek
- Zararı gidermek

Sadaka Nedir?

Zekât ve Sadaka Arasındaki Farklar

ZEKÂT

- Hükümü: Farz (zorunlu)
- Zaman: Yılda bir kez, nisap tamamlanınca
- Tür: Sadece mal ile verilir
- Oran: Belirli oranlar (%2.5, %5, %10)
- Kim Verir: Nisap miktarına ulaşan Müslümanlar
- Kime Verilir: 8 belirli sınıf

SADAKA

- Hükümü: Sünnet (gönüllü)
- Zaman: Her zaman verilebilir
- Tür: Mal veya davranış olabilir
- Oran: Sınırsız, kişinin isteğine bağlı
- Kim Verir: Her Müslüman
- Kime Verilir: Herkese verilebilir

Sadaka-i Cariye

Sadaka-i cariye, kişinin vefatından sonra da sevap kazanmaya devam ettiği sürekli hayırlardır. Hz. Peygamber (s.a.v.) "İnsan öldüğünde üç şey dışında ameli kesilir: Sadaka-i cariye, faydalı ilim ve kendisine dua eden hayırlı evlat" buyurmuştur.

- Faydalı yapılar: Cami, okul, hastane, çeşme, vakıf
- Hayırlı nesil: İyi yetiştirilen çocuklar
- Kalıcı ilim: Kitaplar, buluşlar, öğretilen bilgiler

Fıtır Sadakası (Fitre)

Fıtır sadakası, Ramazan ayına özgü zorunlu bir sadakadır. Aile reisi, kendisi ve bakmakla yükümlü olduğu her aile üyesi için fitre verir. Oruç tutmak şart değildir. Fitrenin bayram namazından önce verilmesi gerekir. Miktarı, bir günlük temel gıda bedeli olup her yıl Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından belirlenir. Bu ibadet, Ramazan'ın bereketini ihtiyaç sahipleriyle paylaşmayı sağlar.

Bireysel Faydalar

Bencillik ve cimrilikten arınma sağlar. Malı bereketlendirir ve artırır. Dünya hayatında huzur ve mutluluk getirir. Ahirette büyük mükafat ve sevap kazandırır. Kalbi temizler ve manevi olgunluğa ulaştırır.

Faydalar

Toplumsal Faydalar

Zengin ve fakir arasındaki dayanışmayı güçlendirir. Sosyal adaleti sağlar ve toplumsal dengeyi korur. İnfak kültürünü yaygınlaştırır. Toplumda sevgi ve kardeşlik bağlarını pekiştirir. Yoksulluđu azaltarak huzurlu bir toplum oluşturur.

Hz. Şuayb, Medyen ve Eyke halkına gönderilen peygamberdir. İsmi "küçük yaşlı" anlamına gelir ve Hz. Musa'nın kayınpederi olduğu rivayet edilir. Kavmini ölçü ve tartıda adalete, dürüst ticarete ve Allah'a ibadete çağırmıştır. İnsanların haklarını eksiltmemelerini, yeryüzünde bozgunculuk yapmamalarını emretmiştir.

Bir Peygamber Tanıyorum: Hz. Şuayb (A.S.)

Bilelim!

Farz: Allah'ın kesin olarak emrettiği, yapılması zorunlu ibadetlerdir. Terk edilmesi günahdır (Namaz, Oruç, Zekât).

Vacip: Farz kadar kesin olmamakla birlikte yapılması gereken ibadetlerdir (Vitr namazı, Kurban kesmek).

Sünnet: Hz. Peygamber'in yaptığı ve yapılmasını tavsiye ettiği davranışlardır. Yapana sevap, yapmayana günah yoktur.

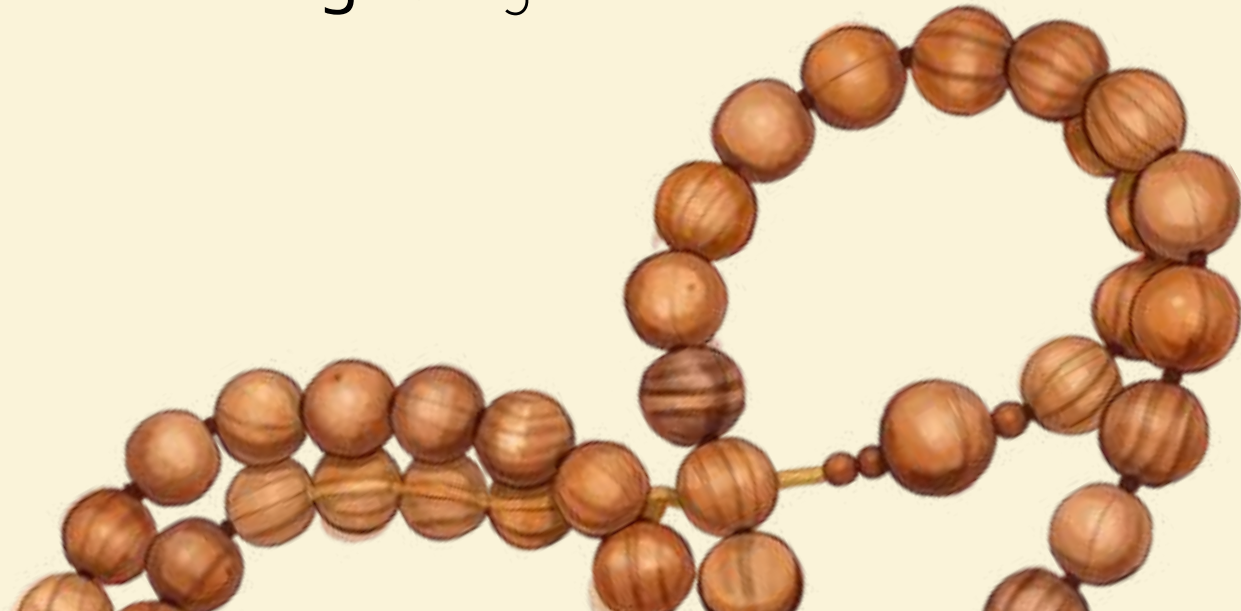
İnfak: Allah rızası için maldan harcama yapmak, ihtiyaç sahiplerine yardım etmektir.

Maûn Suresi, Kur'an-ı Kerim'in 107. suresidir ve 7 ayetten oluşur. "Maûn" kelimesi, küçük yardım, sadaka veya günlük kullanım eşyası anlamına gelir. Bu sure, dini yalanlayanların özelliklerini anlatır: yetimi itip kakar, yoksulu doyurmaya teşvik etmez, namazlarında gaflet içindedir, gösteriş yapar ve en küçük yardımı bile esirger. Sure, ibadet ile sosyal sorumluluk arasındaki bağı vurgular.

Maûn Suresi ve Anlamı

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالْدِينِ • فَذَلِكَ الَّذِي يَدْعُ الْيَتِيمَ • وَلَا
يَحْضُ عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِينِ • فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ • الَّذِينَ هُمْ عَنْ
صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ • الَّذِينَ هُمْ يُرَآؤُنَ • وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ •

- 1- Era'eytellezî yükezzibü biddîn
- 2- Fezâlikellezî, yedu'ulyetîm
- 3- Velâ yehüddü alâ ta'âmilmiskîn
- 4- Feveylün lilmüsallîn
- 5- Ellezîne hüman salâtihim sâhûn
- 6- Ellezîne hüm yürâûne
- 7- Ve yemne'ûnelmâ'ûn

- 1- Din gününü yalanlayanı gördün mü?
- 2- İşte o, yetimi itip kakar.
- 3- Yoksulu doyurmayı teşvik etmez.
- 4- Şu namaz kılanların vay haline!
- 5- Onlar namazlarından gafil dirler.
- 6- Onlar gösteriş yaparlar.
- 7- Ve onlar en küçük bir yardımı da engellerler.

Teşekkür Ederim Sorular?

iletisim Bilgileri

Wep Sitesi

<https://ogrennetakademi.com/>

Sosyal Medya (Instagram)

ogrennet_akademi

